

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie**

CURRICULUM

la unitatea de curs

Victimologie

(denumirea unității de curs)

Ciclul II - studii superioare de master I

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Tipul programului: Master de profesionalizare

Denumirea specializării: Psihologie judiciară

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

Conf.univ., dr., MihaiȘleahțițchi

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

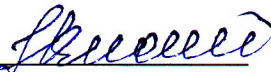
(semnătura)

BALȚI, 2019

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 5 din 21.12.18

Șefa Catedrei de psihologie

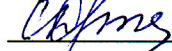

(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag
(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,

Procesul-verbal nr. 5 din 13.02.2019

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Conf.univ., dr., Lora Ciobanu

(semnătura)

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea: de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: Master de profesionalizare

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie judiciară

Administrarea unității de curs: Victimologie

(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
F.03.O.014	5	150	20	20		110	ex	rom

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul II, semestrul III

Statutul: disciplină obligatorie

2. Integrarea cursului în programul de studii

Cursul de *Victimologie* este chemat să le ofere studenților-masteranzi competențele necesare identificării entității fenomenului de victimizare, a cauzelor care stau la baza apariției lui și a consecințelor pe care el le provoacă. Parcurgând faza teoretică (care va include teme acoperind definirea conceptelor de *victimă* și *victimizare*, identificarea *tipologiilor victimale*, stabilirea *etiologiei fenomenului de victimizare* etc.), studenții vor avea posibilitatea să se antreneze în într-o serie de acțiuni cu caracter practic (dezbateri și testări docimologice asupra specificității procesului de victimizare, calcularea indicelui de vulnerabilitate victimală și a ratei de victimizare, rezolvare de probleme și exerciții etc.). La finele cursului, studenții vor trebui să probeze că au atins un anumit nivel de cunoaștere și înțelegere a entității fenomenului de victimizare și că, totodată, pot proiecta strategii și tehnici de securizare contra acestui fenomen.

3. Competențe prealabile

Pentru a studia acest curs studenții trebuie să posede competențe de individualizare a clientului, ținând cont de vârsta lui, competențe de diagnosticare a particularităților individual- tipologice a clientului, competențe de consiliere psihologică, psihoprofilaxie.

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CP1. Utilizarea unui cadru conceptual solid bazat pe cercetare, cunoașterea și respectarea standardelor profesionale și etice în calitate de psiholog în sistemul judiciar.

CP3. Evaluarea aspectelor funcționale și disfuncționale ale grupurilor în organizațiile din sistemul judiciar.

CP5. Realizarea activităților de evaluare clinică a tulburărilor psihice, psihosomatice și a factorilor psihologici implicați în tulburările psihosomatice.

CP6. Realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare a instituției din sistemul judiciar (evaluări ale atitudinilor, gradului de satisfacție, managementul stresorilor de la nivel sistemic).

Competențe transversale:

CT1. Asistența psihologică calificată prin interpretarea originală a abordărilor teoretice și aplicative din domeniul psihologiei.

CT2. Realizarea conexiunilor funcționale între reperetele teoretice ale psihologiei cu domeniile înrudite în scopul soluționării obiectivelor profesionale.

CT3. Adaptarea mesajului / comunicării la diverse contexte profesionale, ținând cont de particularitățile subiecților implicați. Luarea deciziilor și monitorizarea activității în echipă.

5. Finalitățile cursului

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil să :

- cunoască și să conștientizeze impactul pe care îl au cunostintele și competențele din domeniul victimologiei, principiile și paradigmele care stau la baza formulării demersurilor de extracție victimologică;
- cunoască modalitățile de intervenție pentru reducerea și combaterea blocajelor în elaborarea și aplicarea strategiilor de protecție contra victimizării
- proiecteze strategii și tehnici de protecție individuală și socială contra fenomenului de victimizare;
- realizeze activități de evaluare clinică a tulburărilor psihice, psihosomatice și a factorilor psihologici implicați în victimizare
- manifeste o atitudine profesională responsabilă față de știința victimologică în calitatea acesteia de sursă informațională și instrument de intervenție ;
- conștientizeze rolul pe care îl deține știința victimologică în identificarea infractorilor și diminuarea ratei de infraționalitate ;
- respecte strict normele deontologice în procesul de elaborare a demersurilor cu caracter victimologic și în cel de proiectare și aplicare a strategiilor de protecție contra victimizării

6. Conținuturi

d/r		Prelegeri:20		Seminar:20	
		Aud 20	li.dir 55	Aud 20	Lid 55
1	Tema plan(puncte reper,aplicatii practice p/u seminare)				
	<p>1. Introducere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noțiunile de <i>victimă</i> și <i>victimologie</i> • Istoria apariției <i>victimologiei</i>.Primele studii științifice din domeniul <i>victimologiei</i> • Evoluția gândirii victimologice • Conceptele de <i>victimă activantă</i> și <i>receptivitate victimală</i> • <i>Rata victimizării</i>: semnificații, impact, calculație • <i>Indexul de vulnerabilitate victimală</i> și ponderea lui în prezicerea riscului de victimizare <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic <i>Evoluția gândirii victimologice: etape, nume, descoperiri;</i></p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „Apariția, semnificațiile și importanța conceptelor de <i>victimă activantă</i> și <i>receptivitate victimală</i>”;</p> <p>c) studii de caz cu referire la calcularea <i>ratei de victimizare</i> și a <i>indexului de vulnerabilitate</i>.</p>	2	5	2	5
	<p>2. Tipologia în victimologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipologia în victimologie: principii, criterii, dificultăți. • Tipologiile victimale. Formula lui <i>A. Karmen</i> • Tipologiile victimale. Formulele lui <i>E. A. Fattah</i>, <i>L.L. Lamborn</i> și <i>S. F.Sheley</i> • Tipologiile victimale. Formula lui <i>H. von Hentig</i> • Tipologiile victimale. Formula lui <i>St. Schafer</i> • Rolul tipologiilor victimale în identificarea infractorilor și prevenirea acțiunilor cu caracter infracțional <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic <i>Cele mai importante tipologii victimale;</i></p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „<i>Diversitatea interpretărilor cu referire la tipologia victimală: de la formula lui A.Karmen la cea a lui St. Schafer</i>”;</p> <p>c) studii de caz asupra posibilităților de utilizare a tipologiilor victimale în identificarea infractorilor sau/și prevenirea acțiunilor cu caracter infracțional.</p>	4	15	4	15

<p>3. Acțiunile de victimizare și particularitățile lor specifice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Victimizarea femeii • Victimizarea copilului • Victimizarea persoanelor în vârstă <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea tabelului academic comparativ „Victimizarea femeii, copilului și persoanelor în vârstă: cauze, forme și consecințe”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „Acțiunile de victimizare în cazul femeilor, copiilor și persoanelor în vârstă: asemănări și deosebiri”;</p> <p>c) studii de caz asupra variabilității acțiunii de victimizare (axa <i>femei – copii – persoane în vârstă</i>) .</p>	4	10	4	10
<p>4. Autovictimizarea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Autovictimizarea: aspect noționale și identificationale. • Principalele categorii de suicid • Sentimentele suicidare și clasificarea lor • Etiologia acțiunii suicidare. Platforma psihiatrică • Etiologia acțiunii suicidare. Platforma sociologică a lui <i>E. Durkheim</i> • Etiologia acțiunii suicidare. Platforma trifactorială a lui <i>A. Henry și J. Short</i> • Etiologia acțiunii suicidare. Platforma <i>integrării statutului</i> a lui <i>J. Gibbs și W. Martin</i> • Etiologia acțiunii suicidare. Platforma <i>înțelesurilor suicidare</i> a lui <i>J. Douglas</i> • Teoria procesului suicidar a lui <i>J. Jacobs</i> <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic „ <i>Autovictimizarea: definiții, cauze, tipologii, consecințe</i>”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „<i>Autovictimizarea, între rațional și irațional, voluntar și involuntar</i>”;</p> <p>c) probleme și exerciții cu referire la posibilitățile de prevenire a acțiunilor cu caracter suicidar .</p>	6	15	6	15

<p>5. Măsuri de protecție contra victimizării</p> <ul style="list-style-type: none"> • Protecția contra victimizării – o temă de actualitate • Măsurile de <i>protecție socială</i> contra victimizării • Măsurile de <i>autoprotecție</i> contra victimizării <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea tabelului academic comparativ „Măsurile de protecție contra victimizării, între individual și social”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „Protecția contra victimizării – responsabilități individuale și sociale”;</p> <p>c) studii de caz asupra tendințelor de ultimă oră în procesul de apărare contra victimizării.</p>	4	10	4	10
--	---	----	---	----

7. Strategii didactice

Expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, activități de grup, sinteza cunoștințelor, jocul de rol, evaluare prin prezentări orale, scrise și în format electronic (PPT).

8. Activități de studiu individual

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului (completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)				
Descifrarea și studiul notițelor de curs	10	8.	Pregătire prezentări orale	10
Studiu după manual, suport de curs		9.	Pregătire examinare finală	10
Studiul bibliografiei minimale indicate	20	10.	Consultații	2
Documentare suplimentară în bibliotecă	10	11.	Documentare pe teren	0
Activitate specifică de pregătire (ore)	8	12.	Documentare pe INTERNET	10
Elaborare programe consiliere	20	13.	Activități specifice	
Pregătire lucrări de control, lecturare	10	14.	Alte activități ...	-
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) =				110

9. Evaluare: (forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an)

Forma de evaluare-examen scris

10. Bibliografia

1. *Butoi T.* Victimologie. – București: Editura *Phobos*, 2009.
2. *Butoi T.* Victimologie și psihologie victimală. – București: Editura *Penguin Book*, 2008.
3. *Butoi T., Butoi I. – T.* Psihologie victimală din perspectiva cuplului penal *victimă – făptuitor* // *T. Butoi, I.-T. Butoi.* Psihologie judiciară. Tratat universitar. – Volumul I. - București: Editura Fundației *România de Mâine*, 2001. – P.101 – 138.
4. *Gladchi Gh.* Victimologie criminologică: probleme teoretice, metodologice și aplicative. – Chișinău, 2005.
5. *Hotca M.A.* Protecția victimelor. Elemente de victimologie. – București: Editura *C.H. Beck*, 2006.
6. *Mitrofan N.* Victima și victimologia // *N. Mitrofan, V. Zdrengea, T. Butoi.* Psihologie judiciară. – București: Casa de Editură și Presă *Șansa S.R.L.*, 1992. – P. 69 – 107.
7. *Rusnac Sv.* Psihologia victimei și a martorului // *Sv. Rusnac.* Psihologia dreptului. – Chișinău: Editura *Arc*, 2000. – P. 212 – 230.
8. **Șleahțiți M.** Values, Leaders and Social Representations // *Human and Social Studies*. – 2018. – Vol.7. – No.3. – P.13-23 [ISSN : 2285-5920]
9. **Șleahțiți M.** Schițe pentru un eventual tratat de anormalitate comportamentală: *barbarie & bestialitate & bibliomanie* // *Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială: Revista Facultății de Psihologie și Psihopedagogie specială a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”*. – 2016. – Nr. 1 (42). – P. 18 – 24. [ISSN 1857 – 0224].
10. *Tănăsescu I., Tănăsescu G., Tănăsescu C.* Criminologie (Agresologie. Victimologie. Detentologie). - București: Editura *All Beck*, 2003.
11. *Voicu C., Ungureanu G.* Studii de criminologie și victimologie. – București: Editura *Pro Universitaria*, 2008.
12. *Voinea M., Dumitrescu F.* Noțiuni de victimologie // *M. Voinea, F. Dumitrescu.* Psihosociologie judiciară. – București: Editura *Sylvi*, 1999. – P. 106 – 129.
13. *Алексеев А.И., Васильев Ю.В., Смирнов Г.Г.* Как защитить себя от преступника. – Москва, 1990.
14. *Белоус Т.А., Туляков В.А.* Доктрина безопасности. – Одесса: АО *Бахва*, 1995.
15. *Квашиц В.Е.* Основы виктимологии. - Москва: Издательство *Прогресс*, 1999.
16. *Полубинский В.И.* Криминальная виктимология. - Москва: Издательство ВНИИ МВД России, 2008.
17. *Ривман Д.В.* Криминальная виктимология. – СПб: Издательский Дом *Питер*, 2000.
18. *Туляков В.А.* Виктимология: социальные и криминологические проблемы. – Одесса: Издательство *Юридична литература*, 2000.